

๒๗ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพืชผลและโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๖๒๔๔

ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๗๔๘

ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๖๐๖๑

ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๒๘๐/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
ในการพัฒนาการประกันภัยพืชผล

๒. สรุปสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพืชผล

ด้วยคณะกรรมการพิจารณากรอบแนวทางประกันภัยพืชผลอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ
ขอเสนอเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพืชผลและโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต
๒๕๕๔ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่จะเสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการ
ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๑๑) และมาตรา ๔ (๑๓) ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันภัยพืชผล ดังนี้

(๑) รับทราบผลการประชุมระหว่างหน่วยงานภาครัฐไทยกับธนาคารโลกภายใต้
แผนไทยเข้มแข็ง และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) เป็นเจ้าภาพ
ในการหารือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพืชผลเพื่อให้เกิดผล
สำเร็จอย่างยั่งยืน ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ (อ้างถึง ๑)

(๒) มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายไชยรัตน์ สุวรรณคีรี) รับผลการศึกษาของ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเรื่องเกี่ยวกับระบบประกันภัยพืชผลอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติไปพิจารณา
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสม แล้วให้นำเสนอคณะกรรมการ
โดยเร็วต่อไป ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ (อ้างถึง ๒)

(๓) รับทราบการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากรอบแนวทางการประกันภัย
พืชผลอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓
(อ้างถึง ๓)

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

(๑) กระทรวงการคลัง โดย สศค. ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งศูนย์วิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยพืชผล รวม ๖ ครั้ง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เพื่อรวบรวมข้อมูลเสนอคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพืชผลที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยคณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมทั้งหมดรวม ๔ ครั้ง ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ และได้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ฯ พร้อมด้วยข้อเสนอวงเงินงบประมาณเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากรอบแนวทางการประกันภัยพืชผลอันเนื่องมาจากพืชผลอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

(๒) สศค. ได้ปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ โครงการ และวงเงินงบประมาณ ตามมติคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ แล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

(๓) คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแนวทางการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔ ที่ สศค. เสนอ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔ และมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการรับประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔ รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจสำหรับเกษตรกรให้เข้าร่วมโครงการ พร้อมด้วยกรอบวงเงินงบประมาณ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพืชผล และแนวทางการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔ เพื่อสร้างระบบประกันความเสี่ยงอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติที่เหมาะสมและยั่งยืนสำหรับเกษตรกร ตามนโยบายเร่งด่วนของคณะรัฐมนตรี และพิจารณาอนุมัติวงเงินงบประมาณที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประกันภัยข้าวนาปี สำหรับปีการผลิต ๒๕๕๔ และการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

๔. สารสำคัญ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพืชผล

คณะกรรมการฯ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (vision) และพันธกิจ (mission) ตลอดจนเป้าประสงค์ที่จะผลักดันให้การพัฒนาการประกันภัยพืชผลมีความยั่งยืน และรัฐสามารถใช้กลไกประกันภัยในการช่วยเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติให้พ้นจากภาระหนี้สินได้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “เกษตรกรไทยสามารถเข้าถึงระบบประกันภัยเพื่อจัดการความเสี่ยงทางการเงินที่เกิดจากภัยธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

พันธกิจ

(๑) พัฒนารูปแบบประกันภัยให้เหมาะสมกับพืชเศรษฐกิจหลักและสามารถใช้รองรับภาวะความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ (climate variability)

(๒) ดำเนินการให้เกษตรกรเข้าถึงตลาดประกันภัยพืชผลได้ง่ายและทั่วถึง

(๓) พัฒนากลไกตลาดประกันภัยพืชผลให้มีประสิทธิภาพ

ภายใต้วิสัยทัศน์และพันธกิจดังกล่าว มีเป้าหมายรวมทั้งผลผลิตของ ยุทธศาสตร์ฯ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๕) ดังนี้

เป้าหมายระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๕)

- (๑) มีรูปแบบประกันภัยที่เหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจ ๓ ชนิดหลัก ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง
- (๒) เกษตรกรผู้ปลูกพืชทั้ง ๓ ชนิด ทุกรายและทุกพื้นที่มีทางเลือกใช้เครื่องมือประกันภัยเพื่อคุ้มครองต้นทุนการผลิตที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ
- (๓) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนอย่างน้อย ๑ ล้านครัวเรือนเข้าสู่ระบบประกันภัยพืชผล

ผลผลิตระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๕)

- (๑) ฐานข้อมูลด้านการประกันภัย
 - ก. ฐานข้อมูลเชื่อมโยงการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการจ่ายเงินช่วยเหลือ
 - ข. ต้นแบบแผนที่เสี่ยงภัย (risk map) สำหรับข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง สำหรับทุกภูมิภาคในประเทศไทย
- (๒) เทคนิคการประกันภัย
 - ก. เทคนิคการประเมินความเสียหายจากภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบ ต่อแปลงเพาะปลูกที่เหมาะสมที่สุด
 - ข. รูปแบบการประกันภัยต่อโดยรัฐ (government reinsurance)
 - (๓) ความเข้าใจและเข้าถึงระบบการประกันภัยของเกษตรกร
 - (๔) การใช้ประโยชน์สูงสุดจากสถานีตรวจวัดน้ำฝนเพื่อการประกันภัยพืชผล
 - (๕) กลไกประกันภัยแบบภาคสมัครใจในการช่วยเหลือเกษตรกร และรัฐใช้เงินอุดหนุนบางส่วน พร้อมทั้งการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการพัฒนาการประกันภัยพืชผลในระยะยาว
- (๖) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และสหกรณ์การเกษตร เป็นตัวกลางประกันภัยพืชผล

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น แบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) การจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และ ๒) การสร้างคุณภาพของตลาดประกันภัยพืชผล โดยมีแผนการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมทั้งหมด ๗ โครงการ กรอบวงเงินงบประมาณ ๔๕,๔๐๐,๘๔๕ บาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมทั้งหมด ๓ โครงการ กรอบวงเงินงบประมาณ ๘,๓๐๐,๐๐๐ บาท (รายละเอียดยุทธศาสตร์ฯ โครงการ และหน่วยงานรับผิดชอบของแต่ละโครงการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๒ โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔

หลักการ

- (๑) คงมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยของรัฐในปัจจุบัน โดยเกษตรกรผู้ปลูกข้าวได้รับเงินช่วยเหลือในอัตรา ๖๐๖ บาท ต่อไร่
- (๒) สร้างระบบประกันภัยสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้ได้รับความคุ้มครองเมื่อผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ รวม ๒,๐๐๖ บาท ต่อไร่

(๓) สนับสนุนให้ภาคเอกชนเป็นผู้รับประกันภัยในส่วนที่เพิ่มเติมจากมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยของรัฐ โดยใช้เกณฑ์การประเมินความเสียหายที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

แนวทางการรับประกันภัย

(๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นผู้เอาประกันภัย ได้รับความคุ้มครองจากภัยธรรมชาติต่างๆ ได้แก่ อุทกภัย ฝนทิ้งช่วง ลมพายุ อากาศหนาว ลูกเห็บ และอัคคีภัย (ไม่รวมภัยโรคระบาดและศัตรูพืช)

(๒) ธ.ก.ส. เป็นผู้บริหารโครงการฯ และเป็นตัวกลางระหว่างเกษตรกรผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัยเอกชน

แรงจูงใจสำหรับเกษตรกรให้เข้าร่วมโครงการประกันภัยข้าวนาปี

(๑) ให้ ธ.ก.ส. บรรเทาภาระทางการเงินสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยขยายวงเงินสินเชื่อให้ครอบคลุมค่าเบี้ยประกันภัย

(๒) ให้ ธ.ก.ส. ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

(๓) ให้เชื่อมโยงโครงการประกันภัยข้าวนาปีกับโครงการประกันรายได้เกษตรกร โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันภัยข้าวนาปีเท่านั้น จึงจะได้รับสิทธิตามโครงการประกันรายได้เกษตรกร

(๔) รัฐอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยสำหรับเกษตรกรในส่วนที่เกินกว่า ๖๐ บาทต่อไร่

อัตราเบี้ยประกันภัย

อัตราเบี้ยประกันภัยที่สมาคมประกันวินาศภัยเสนออยู่ที่ ๑๒๐ บาทต่อไร่ สำหรับวงเงินความคุ้มครอง ๑,๔๐๐ บาท ต่อไร่ (อัตราเบี้ยประกันสุทธิ รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและอากรแสตมป์อยู่ที่ ๑๒๙.๔๗ บาทต่อไร่) ทั้งนี้ มีเงื่อนไขว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องมีความเสี่ยงภัยกระจายทั่วประเทศ

การรับประกันภัยของภาคเอกชน

ความสามารถในการรับประกันภัยของบริษัทประกันภัยไทยอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๐ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๙๐ จำเป็นต้องทำประกันภัยต่อ (reinsurance) กับบริษัทรับประกันภัยต่อในต่างประเทศ ทั้งนี้ เมื่อรัฐบาลมีความชัดเจนในนโยบายการประกันภัยข้าวนาปี แนวทางการสร้างแรงจูงใจสำหรับเกษตรกร รวมถึงประมาณการจำนวนเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการฯ คาดว่า จะไม่มีปัญหาในการหาบริษัทรับประกันภัยต่อในต่างประเทศเข้ามารองรับ

ภาระต้องงบประมาณ

กรณีที่กำหนดให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รับภาระอัตราเบี้ยประกันภัยไม่เกิน ๖๐ บาท ต่อไร่ สำหรับวงเงินความคุ้มครอง ๑,๔๐๐ บาท ต่อไร่ และรัฐอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยสำหรับเกษตรกรในส่วนที่เหลือจำนวน ๖๙.๔๗ บาท ต่อไร่ (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและอากรแสตมป์) รัฐจะมีการงบประมาณสูงสุดไม่เกิน ๓,๘๘๙,๑๐๖,๓๔๐ บาท สำหรับการสร้างระบบประกันความเสียหายภัยธรรมชาติให้กับเกษตรกรทุกราย คิดเป็นพื้นที่เพาะปลูกรวม ๕๗,๔๒๒,๐๐๐ ไร่

๕. ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ

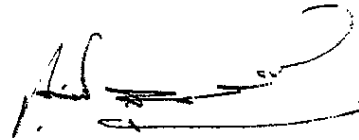
เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาการประกันภัยพิบัติ ตามนัยข้อ ๔.๑ และอนุมัติวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๔๕,๔๐๐,๙๔๕ บาท และให้ความเห็นชอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน / ๘,๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละโครงการดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้ยุทธศาสตร์ฯ

(๒) ให้ความเห็นชอบโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔ ตามนัยข้อ ๔.๒ และอนุมัติวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๓,๙๘๙,๑๐๖,๓๔๐ บาท เพื่อให้ ธ.ก.ส. นำไปดำเนินการโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่เสนอในข้อ ๕ ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการพิจารณากรอบแนวทาง
การประกันภัยพิบัติอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน

โทร. ๐-๒๒๗๓-๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๙๖

โทรสาร. ๐-๒๖๑๘-๓๓๖๙